

M O Z A I C

M O I S I L

NR. 10, IUNIE

ISSN 2734 - 7486, ISSN-L 2734 – 7486

MOZAIC MOISIL

NATURA

DESPRE NATURĂ	4
NATURA UMANĂ	6
PE URMELE UNUI „ROTSCHILD AL DUNĂRII”	7
CHIMIA DIN CULORI	9
IVAN ȘIȘKIN	10
THINK SMART, CREATE GREEN	12
ARTIST ÎN MOISIL	14
MATEMATICA ESTE ÎN TOT ȘI ÎN TOATE	16
RESPIRO POETIC	18
FLOAREA SOARELUI MOARE LA RĂȘĂRIT	20
LA MARGINEA PĂDURII	20
ȚESE ȘI ȚESE, POVESTEA NU MOARE	21
UN SUFLET RĂTĂCIT PRINTRE MACI	22
COLȚUL MEU DE NATURĂ	22
PETALE	23

MOZAIC MUZICAL

[Bianca Berculescu](#)

**REDACTOR ȘEF:
ALEXANDRA DRAGOMIRESCU**

**REDACTORI
ANDREEA BUNEA
AURA ANDRICI
ADRIAN MANU**

**COPERTA:
ANDREI DRAGOMIRESCU**

**E-MAIL:
revista.cngm@gmail.com**

DESPRE NATURĂ

Stăteam de jumătate de oră pe un scaun în fața unei cărți pe care nu o puteam deschide.

Trebuia să aleg urgent un subiect de licență și îmi puneam ultimele speranțe în acest dicționar de motive literare... pentru care venisem la Institutul francez de dimineață.

Era pe masă, chiar în fața mea... cu toate acestea mi se părea că e îngrozitor de departe.

Când în cele din urmă, m-am întins după el și am început să-l răsfoiesc, mi-am dat seama că starea mea era justificată... nimic din conținutul lui nu era relevant pentru mine. Absolut nimic.

M-am uitat la ceas, eram în întârziere, trebuia să ajung la Litere. Așacă, în final, m-am ridicat să-mi pun „dezamăgirea” pe raftul bibliotecii. Îmi rula deja în minte o discuție neplăcută cu profesorul de literatură comparată... Din nou, nu îi puteam spune despre ce doream să scriu. Nu avea niciun argument bun să amân alegerea unui subiect.

Presată de timp și de multe gânduri negre, am ales, în ultimul moment, un personaj pe care-l zărisem la repezeală în josul unei pagini... Perceval... M-am gândit la Wagner... mda, aș putea face o comparație cu muzica, subiect ce-mi place mult...

Peste o jumătate de oră, la facultate, anunțam cu jumătate de glas titlul lucrării mele, „Perceval și mitul rescris al Graalului”... De ce „rescris”? Nu aveam nicio idee, mă gândeam că e un titlu mai interesant.

Timp de mai multe luni, am scris... În final, doar 14 rânduri despre opera lui Wagner din peste o sută de pagini. De fapt, într-o realitate superioară, subiectul acesta, ales întâmplător, m-a scris pe mine. Mi-a modificat fundamental modul în care mă raportează la cei din jur și mi-a răscolit încrederea în natura umană.

Pentru cine nu știe povestea, Perceval, un cavaler fără prihană, ajunge la palatul unui Roi pêcheur și vede o procesiune ciudată în care un potir este purtat prin fața lui. Vede că regele este suferind, dar nu îl întreabă nimic.

Se gândește că este oaspete și nu se cade

să fie curios. În plus, este în casa unui păcătos (un pécheur), de ce l-ar interesa?...

A doua zi de dimineață, eroul se trezește în praf, simțind în ceafă răcoarea pământului.

Totul dispăruse în mod ciudat, nu mai exista nimic... nu se mai putea ridica...

O călugăriță apare în mod providențial să îl ajute. Îi spune că vasul pe care îl văzuse seara trecută era chiar Sf. Graal, obiectul sacru pe care îl căuta cu disperare, dar pe care l-a pierdut...

De ce? Pentru că nu a pus nicio întrebare. Putea avea o reacție, putea să-i șoptească gazdei: „Hei, ce ți s-a întâmplat? Te pot ajuta?”

De ce nu a făcut-o? De ce a fost pasiv? De ce nu s-a implicat? Da, nu era reacția așteptată de la un cavaler educat, dar ar fi fost, cu siguranță, reacția unui Om... În fond, politețea i-a ascuns doar dezinteresul și lipsa de compasiune.

Au trecut douăzeci de ani de când am ezitat în fața aceluiași dicționar, douăzeci de ani în care am întâlnit oameni manierați, binevoitori... care pot să-ți recite toate versetele din Noul Testament despre iertarea păcatelor...dar, care, fără empatie, se pierd... și pierd Graalul de fiecare dată când ajung în fața lui.

„Căci în aceste vremuri, credința este din nou străină.”

Așa ați prevestit odată, omul decent este în pericol.

Deci, prinde-ne, Doamne,
să nu cădem în groapa primejdiei!
Căci în această zi suntem oboșiți,
după gafe și ceartă.”

Versurile de mai sus sunt dintr-un cântec religios sunit, Hamziyya.

Îmi aduc aminte de el atunci când, descopăr în jur ființe „perfecte” ca Perceval. Știu că la prima suflare de vânt, la prima situație dificilă, vor tăcea și se vor trezi la pământ...

Doar cei cu suflet (așa plini de greșeli cum sunt)... rămân în picioare.

Ei au Graalul.

Alexandra Dragomirescu

NATURA UMANĂ

De mici am fost învățați să avem cei „7 ani de acasă”. Un concept simplu: noi, ca oameni, trebuie să respectăm o serie de valori care ne câștigă titluri precum: „cel politic”, „respectuos”, „modest” și altele, iar atunci când comportamentul nostru nu promovează aceste valori, suntem considerați pur și simplu „needucați”. Dar oare care sunt consecințele acestui tip de etichetare?

În opinia mea, presiunea de a nu ne abate de la aceste „virtuți” intră în contradicție cu natura umană.

În primul rând, oamenii se nasc cu o serie de dorințe sau le dobândesc în mod inevitabil pe parcursul vieții lor. Deși nicio pereche de indivizi nu va avea exact aceleași trăsături, majoritatea oamenilor au aspirații pe care trebuie să le ignore sau diminueze, deoarece acestea contrazic „cei 7 ani de acasă”. Un exemplu simplu este instinctul de posesie a resurselor. Deși nu ne place să recunoaștem acest lucru, în majoritatea situațiilor în care suntem obligați, din punct de vedere moral, să împărțim, suntem tentați să refuzăm, deși gestul de a oferi cuiva o parte din bunurile noastre ne aduce satisfacție și fericire.

Modul optim de a introduce conceptul de generozitate copiilor este acela de a le explica că ezitarea în a oferi ceva din ce este al lor este normală, dar că aceasta este contracarată de fericirea adusă de reacția celor care primesc din bunurile respective. Sentimentul de învinovățire din acest caz specific se propagă în mai multe situații în care noi încercăm să luptăm împotriva naturii umane. Fiecare om este programat, în calitate de ființă vie, să încerce să câștige cât mai multe resurse, resurse care au evoluat în timp din apă, mâncare și adăpost... în apă,

mâncare, adăpost și bani. Atunci când ni se cere să renunțăm la ceva din ceea ce am câștigat, răspunsul natural este de a ezita, nu de a dăruia fără rezerve, așa cum suntem învățați.

În al doilea rând, anumite aspecte privind natura umană sunt adesea tratate ca fiind o slăbiciune sau o trăsătură negativă, dar, atunci când lucrăm în sprijinul, nu împotriva acestor aspecte, diferitele provocări ale vieții devin mai ușoare.

O caracteristică cu care noi oamenii ne naștem este dorința de a câștiga. Spiritul competitiv ne place și suntem dispuși să luptăm pentru a câștiga. Acest lucru este perfect normal, dar în majoritatea cazurilor copiii care prezintă spirit competitiv clar sunt încurajați să nu mai gândească în acest mod, și să trateze totul cu o oarecare indiferență, importanța câștigului fiind diminuată.

Consider că ar trebui să le explicăm că este normal să își dorească să câștige și că este normal să fie competitivi, singura condiție fiind aceea de a nu face nimic ilegal sau imoral pentru a obține un succes. Un copil trebuie educat să nu exagereze atunci când își canalizează dorința de câștig, să nu recurgă la gesturi extreme, precum sabotajul altora.

Primii șapte ani din dezvoltarea unui copil sunt cei mai importanți, în acest timp personalitatea acestuia se formează, iar valorile morale prind contur, dacă educația din acești șapte ani nu s-ar contrazice cu natura umană, am crește copii morali, modești și generoși care nu s-ar simți vinovați pentru aspirații pe care nu le pot controla.

Alexandru Nicolae Jirovianu

ANDREEA BUNEA

PE URMELE UNUI „ROTSCHILD AL DUNĂRII”

Mihailo (Mișa) Anastasiević, mai bine cunoscut sub numele de Căpitanul/Maiorul Mișa, a fost un comerciant, patriot, profesor și un mare suflet caritabil al Serbiei, dar și al României. Cariera și activitățile sale caritabile i-au adus pseudonimul de „Rotschild al Dunării”.

Așa cum vom vedea în continuare, pe fondul unor probleme politice din țara sa natală și-a trăit ultimii ani ai vieții în localitatea Clejani, aflată în proximitatea Bucureștiului, locul în care a fost și înmormântat.

Mihailo (Mișa) Anastasiević s-a născut în 1803 la Poreč, pe Dunăre, lângă orașelul de astăzi Donji Milanovac, într-o regiune cu o bogată tradiție românească din apropierea Văii Timocului (nu omitem nici posibila origine „vlahă” a acestuia). Imediat după naștere, și-a pierdut mama și apoi tatăl, fiind adoptat și crescut de o mamă vitregă pe nume Milja. Nu se știe exact numele de familie sub care s-a născut așa că se presupune că a adoptat numele tatălui adoptiv ca nume de familie. Crescând în condiții grele, pentru a câștiga bani a fost nevoit de mic să aibă diverse ocupații în apropierea fluviului.

Munca grea și câștigurile mici nu au fost suficiente pentru a îl satisface pe ambițiosul tânăr Mișa. Spirit autodidact, a învățat singur să scrie și să citească. Pasiunea pentru lectură l-a transformat în fondatorul primei școli din satul natal Poreč. Astfel, pentru sume modice a educat la rândul său o serie de copii și tineri din regiune, mulțumită cunoștințelor sale nou dobândite.

Mai târziu a înlocuit domeniul educației cu micile afaceri și a început să lucreze ca băiat de prăvălie în magazinul unui anume Dimlović, însă rapid a devenit un antreprenor local și în același timp a început să fie deschis spre lumea afacerilor. În 1817 a fost numit ofițer vamal la Skela Dobrovač, unde a rămas până în 1822.

Trei ani mai târziu după ce a considerat că are o situație financiară suficient de bună, s-a căsătorit cu Hristina Urošević. Fratele acesteia,

Sima, era pisarul prințului Miloš Obrenović. Înțeleptul Mișa a folosit acest prilej pentru a intra în contact cu însuși prințul, dar și cu negustorii austrieci, care făceau afaceri cu el.

După moartea lui Sima, Miloš a transferat afacerea lui Mișa, care a devenit agentul în afaceri al prințului de la Dunăre. În 1833 prințul l-a numit „căpitan” cu rol de supraveghere și arbitraj.

Principala lui misiune era reprezentată de comerțul cu sare din țările române, iar la început s-a aflat în parteneriat de afaceri cu prințul. Printr-un împrumut obținut de la acesta, cei doi urmau apoi să își împartă veniturile. Abdicarea cneazului l-a determinat pe Mișa să își părăsească locurile natale, iar în 1840 s-a mutat la Belgrad unde și-a deschis un nou birou.

În 1847 s-a înfățișat în fața domnitorului Țării Românești, Gheorghe Bibescu și a reușit să preia în arendă pe o perioadă nouă ani ocnele de sare din regiune. A numit apoi controlori la Viena și Pesta, cu misiunea de a urmări atât importurile din Imperiul Habsburgic, cât și exportul de sare din Țara Românească și Moldova. A devenit astfel, unul dintre cei mai mari comercianți de sare din Balcani și unul dintre cei mai mari transportatori.

De la Smederevo (oraș aflat în aval de Belgrad) până la gurile Dunării, a înființat 60 de agenții de transport maritim organizate impecabil în care lucrau aproximativ zece mii de persoane. De asemenea avea 74 de nave pentru transportul sării și 23 de depozite. Pe lângă transportul de sare a început să se ocupe cu transportul de poșta, pasageri (în 1866, viitorul Rege Carol I al României ajunge în țară cu un vas de-al său), dar și cu speculații bancare oferind bani cu dobândă.

Cu toate acestea, el nu s-a gândit doar la el, ci a făcut și lucrări de caritate.

Datorită bogăției sale imense a fost numit „un Rotschild al Dunării”.

Florin Cristescu

CHIMIA DIN CULORI

Nordul Moldovei este plaiul încărcat de legende și de istorie, cu peisaje uimitoare și irepetabile, pe care natura le-a sculptat pentru a ne bucura ochiul și inima.

Alături de natură, omul a desăvârșit opera, construind numeroasele lăcașuri de cult, unice în Europa, datorită picturilor religioase deosebite. Cine vizitează ținutul Bucovinei rămâne impresionat de bogăția spirituală a acestor locuri, care a dăinuit de-a lungul timpului.

Mănăstirile și bisericile din aceasta zonă îmbină elemente gotice, bizantine și regionale, caracterizându-se printr-un stil moldovenesc specific. Frescele realizate inițial pe pereții interiori și extinse apoi la exterior, impresionează prin accentul pus pe detalii și prin cromatica bogată. Unicitatea și valoarea lor artistică este dată de integrarea în peisajul rural a vestitelor culori albastru de Voroneț – un mister viu, alb de Humor, verde de Sucevița și galben de Moldovița.

Nenumărați pictori și chimiști au încercat să deslușească amestecul de substanțe care alcătuiesc cromatica bucovineană: albastrul, albul, ruginiul intens, galbenul, ocrul, violetul și cinci nuanțe de verde. Compoziția culorilor folosite de meșterii bucovineni s-a lăsat mai mult sau mai puțin deslușită. Celebrul alb de Humor își datorează strălucirea, vizibilă și azi, amestecului dintre brânza de vaci degresată și varul stins, care formează caseinatul de var, prin a cărui uscare se formează o crustă cu rol de protecție a picturii. Albul era ultima culoare aplicată și se folosea generos pentru a da luminozitate veșmintelor și chipurilor de sfinți.

Doar albastrul cerului de Voroneț, coborât și pe pereții exteriori ai mănăstirii, continuă să-și păstreze cu sfințenie taina alcătuirii sale. De peste 500 de ani! Specialiștii spun că acest albastru ar fi comun și altor mănăstiri din Moldova, precum mănăstirea Arbore. Dar aproape toți cei care au văzut Voronețul semeț, profilându-se pe fundalul unui cer senin de vară, jură cu mâna pe inima că așa ceva nu există decât la Voroneț.

Albastrul viu, aplicat pe un fond de culoare neagră lucioasă (cărbune de lemn), pentru contrast, uimește și azi ochiul și sufletul privitorului

prin prospețimea sa.

Dincolo de ce-ți spune inima, cercetătorii au descoperit că vopseaua, care strălucește intens pe pereții Voronețului are la bază pulbere de azurit (carbonat bazic de cupru: $2\text{CuCO}_3\text{-Cu(OH)}_2$), de culoare albastru intens, originar din China, Maroc sau Namibia. Cert este că, nici până în ziua de azi, testele minuțioase de laborator nu au reușit să scoată la iveală secretul substanței organice folosite drept liant pentru omogenizarea prafului de azurit.

La Sucevița tradiția și inovația se împletesc într-un mod original și pitoresc în pictura exterioară, dominată de un verde de intensitatea smaraldului și vigoarea ierbii proaspete de după ploaie, culoare ce pare a fi inspirată de la dealurile cu pășuni sau păduri care o înconjoară. Verdele malachit (carbonat bazic de cupru: $\text{CuCO}_3\text{-Cu(OH)}_2$) și verdele pământ (hidrosilicat complex de fier, magneziu, aluminiu și potasiu cu compoziție variabilă) sunt pigmenții utilizați în picturile murale exterioare de la mănăstirile Sucevița și Arbore.

Nuanțele de ocră sunt obținute din argile cu un conținut variabil de oxid de fier (III) hidratat, iar culoarea lor variază de la galben la brun, în funcție de gradul de hidratare a oxidului și de impuritățile conținute. Ocrul roșu se obține fie din argile ce conțin oxid de fier (III) anhidru, fie din cinabru, un pigment natural pe bază de sulfură de mercur.

Vizitând mănăstirile pictate din nordul Moldovei, te întrebi cum au rezistat toate aceste culori nealterate de trecerea vremii. Longevitatea culorilor regăsite în această zonă se datorează tehnicii de lucru aplicată de către pictorii moldoveni – diferită de cea a vremurilor bizantine – tehnică deosebit de ingenioasă, care a dat rezistență picturii în fața intemperiilor și care ne permite nouă, azi, să ne bucurăm sufletul cu asemenea culori.

În complexitatea lor, frescele exterioare rămân un mister prin durabilitatea lor, încântând la fiecare vizită privirile turiștilor din toate colțurile lumii.

Iuliana Costeniuc

IVAN ȘIȘKIN

Ivan Ivanovich Șişkin a fost un pictor rus, născut la data de 25 ianuarie 1832, în Yelabuga, Rusia, un orașel de pe malul râului Kama. Tatăl său, Ivan Vasilyevich Șişkin, s-a angajat în arheologie și a fost membru al Societății de Arheologie din Moscova. Sub influența tatălui său, viitorul artist a învățat să aprecieze profund istoria și frumusețea pitorească a țării sale natale și să iubească malurile pitorești ale Kamei și pădurile nesfârșite din provincia Viatka.

În 1852, Șişkin a intrat la școala de artă din Moscova. După ce a absolvit-o în 1856, a intrat în Academia de Arte Plastice din Sankt Petersburg. În 1857, Ivan Șişkin a

primit unul dintre cele mai mari premii ale Academiei, medalia de argint la desen. A absolvit Academia cu o medalie de aur și a primit o bursă de trei ani pentru a studia în străinătate.

Fascinat dintotdeauna de natură, Șişkin a pictat peisaje trecute prin toate fazele zilei, de la primele momente ale dimineții și până la amurg. Majoritatea operelor sale reprezintă cu fidelitate peisaje naturale, fără nici un fel de stilizare. A creat tablouri de dimensiuni impresionante.

Șişkin se stinge din viață în Rusia, în Sankt Petersburg, pe data de 20 martie 1898.

Andreea Bunea

THINK SMART, CREATE GREEN

În cadrul competiției organizate de EU-CONEXUS privind dezvoltarea durabilă a zonei costiere, proiectul echipei formate din elevi ai liceului nostru a câștigat Premiul al II-lea la faza internațională, categoria de vârstă 14-15 ani. Când am aflat inițial despre concursul „Think Smart, Create Green”, niciunul dintre noi nu se gândea la surprizele plăcute pe care urma să le descoperim.

Proiectul nostru a fost despre zona costieră „Marea Neagră”, mai exact, Lacul Techirghiol, aflat între localitatea care îi poartă numele și stațiunile Eforie Nord și Eforie Sud. După cum probabil știți, Techirghiol este gazda celui mai important sanatoriu din România. Dacă nu ați fost încă la „nămol” și nu cunoașteți geografia locului, vă prezentăm câteva informații.

Lacul Techirghiol, cel mai întins lac salin din România (cu o salinitate de peste 90 g/l), este un liman fluvio-marin închis. Cu o suprafață de 10,68 km² și o adâncime maximă de 9 m, este separat de mare printr-un perisip, care lasă apa să circule dintr-o parte în alta, neexistând râuri care să mențină constant nivelul apei. Nămolul este format din mici crustacee și alge, cladophora cristalina și artemia salina, acestea fiind sensibile la diferențele proprietăților fizico-chimice ale lacului.

Din păcate însă, condițiile nefavorabile de mediu pentru Lacul Techirghiol încep să își facă simțită prezența, ele provenind din două surse: degradarea perisipului și apariția unor izvoare de apă dulce în lac. În laboratorul de chimie al liceului, am testat apa lacului, pentru a verifica elementele sale componente și veridicitatea condițiilor neprielnice.

În cadrul proiectului, o prioritate a fost găsirea unor soluții. Pentru prima sursă de „dezastru natural”, am reușit să găsim o soluție cu ajutorul inginerului naval Șerban Alexandru, care ne-a propus instalarea unor diguri speciale (Tombolo), de-a lungul perisipului. Pentru alte probleme identificate, precum: existența unui număr mare de deșeuri pe malurile lacului și creșterea

semnificativă, în ultimii ani, a probabilității ca lacul să sece, ne-am informat și am identificat variante de remediere a poluării aerului (compostarea resturilor vegetale în schimbul arderii lor), a poluării solului (utilizarea rațională până la reducerea, pe cât de mult posibil, a îngrășămintelor și pesticidelor din agricultură) și a poluării apei.

Poate vă întrebați cum ne-am organizat în perioada pandemiei. Ei bine, la început și noi am crezut că va fi dificil să decidem etapele proiectului, dar aceste incertitudini au fost spulberate încă de la prima întâlnire online, când ne-am dat seama că toți eram dornici să ne implicăm. Am împărțit sarcinile pentru a lucra metodic, astfel că Mihnea s-a informat despre Techirghiol și identificarea unor soluții în vederea asigurării unui mediu sustenabil, Rareș a scris despre istoria orașului și despre cauzele problemelor existente, Ruxandra despre soluții pentru prevenirea poluării, iar Sergiu a contactat localnicii obținând informații cu privire la calitatea vieții. În cadrul proiectului Mihnea și Rareș au creat un [web site](#) pe care vă invităm să îl accesați

Ruxandra Iacobescu, Rareș Feraru,
Mihnea Costin Gușiță, Sergiu Forsea

Thechirghiol

Thechirghiol
Techirghiol is a nice town
Which makes us usually proud.
It has an interesting story,
Future can be full of glory.

With its all facilities,
A few possibilities,
Techirghiol is precious,
Being good for visitors.

Sadly, nowadays, people forget
That we should this town protect.
But we want to make a change,
To create a better place.

Ruxandra Iacobescu

ARTIST ÎN MOISIL: BOGDAN JAGĂ

Bogdan are 16 ani, iar pasiunea pentru pictură și desen a pornit de la vârsta de 6-7 ani.

Atunci a fost încurajat de bunica lui și de doamna învățătoare Gabriela Mihai din clasele primare. Ciclul gimnazial l-a făcut la Liceul de Arte Plastice „Nicolae Tonitza”, unde și-a consolidat această pasiune.

Astfel, a început să pictez pe pânză subiectul care îi plăcea cel mai mult, adică natura.

A pictat de a lungul anilor tot felul de peisaje, de la munți, la râuri și mări. Adeseori îi urmărea pe Bob Ross și Kevin Hill pe YouTube, care au tablouri cu natura foarte frumoase și de la care a încercat să învețe cât mai multe tehnici.

Bogdan ne-a transmis următoarele gânduri

despre modul în care pictează.

„Când încep un nou tablou îmi imaginez punctul sau punctele de interes și desenez în creion formele fără prea multe detalii.

Astfel, încerc să văd dacă se încadrează bine în pagină, pe urmă pictez cerul, iar după aceea pictez obiectele sau formele de la distanță. În final, apar obiectele din apropiere și detaliile.

Cred că educația plastică e benefică oricărui elev, deoarece e relaxantă și stimulează creativitatea.

Lucrările reproduse în revistă sunt recente și cred că îmi reprezintă viziunea asupra naturii, lipsită de deșeuri, lipsită de incendii, dar în care omul poate trăi, privind-o și admirând tainele ei.”

Andreea Bunea

„viziunea asupra naturii, lipsită de deșeuri, lipsită de incendii, dar în care omul poate trăi, privind-o și admirând tainele ei.”

MATEMATICA ESTE ÎN TOT ȘI ÎN TOATE

DANIEL GHINDEA

Cuvântul matematică își are originea în grecescul $\mu\acute{\alpha}\theta\eta\mu\alpha$ (*máthēma*), care are ca înțeles *a învăța, a studia*. Termenul *mathema* a căpătat încă din perioada clasică sensul de „studiu matematic”.

Este foarte probabil ca oamenii să-și fi dezvoltat anumite abilități de calcul matematic înainte de apariția scrierii.

Cel mai vechi obiect doveditor al unei forme de scriere și calcul este osul din Ishango. El a fost descoperit de arheologul belgian Jean de Heinzelin de Braucourt în regiunea Ishango din Republica Democrată Congo, și datează din 20.000 înaintea erei noastre.

Vreau să evidențiez în continuare câteva descoperiri făcute de marii matematicieni

greci în momente în care ei petreceau timp în natură.

Grecia Antică a dat lumii o serie de formule și teoreme celebre, pe care le folosim și astăzi. Puțină lume știe că aceste teoreme au fost descoperite de marii filozofi în timpul petrecut de aceștia în natură.

O parte dintre aceștia sunt cei care și au lăsat cel mai profund amprenta asupra matematicii, astronomiei și filozofiei. Remarcabili sunt Thales, Pitagora, Arhimede sau Platon.

Un exemplu celebru este dat de descoperirea lui Arhimede. Legenda spune că regele l-a instruit să afle dacă bijuteriile și coroana lui au fost făcute din aur curat, diluându-l cu alte metale.

Reflectând asupra sarcinii primite, Arhimede sa dus la baia plină cu apă. Apoi, o uimitoare descoperire i s-a întâmplat: cantitatea de lichid care cădea peste marginea băii era egală cu volumul de apă strămutat de corpul său. După această observație el a strigat celebrul „Eureka!”, „Am descoperit!”. Matematicianul Greciei Antice, cu această exclamație, a sărit din baie și a alergat spre casa părintească, grăbit să-și noteze descoperirea.

Un exemplu din natura care ne înconjoară este simetria axială. Se găsește în toate formele lumii înconjurătoare și este un principiu de bază al frumuseții, idealului și proporționalității. Acesta nu este altceva decât matematica în natură. Noțiunea de „simetrie” este sinonimă cu armonia, corectitudinea. Această proprietate a realității din jur, sistematizează fragmentele, transformându-le într-un singur întreg. Chiar și cei în Grecia Antică au început să observe pentru prima dată semnele acestei legi. De exemplu, Platon a crezut că frumusețea apare doar datorită simetriei și proporționalității. De fapt, dacă privim, cu atenție, obiectele proporționale, corecte și complete, starea noastră internă va fi întotdeauna frumoasă.

Adrian Manu

DANIEL GHINDEA

RESPIRO POETIC

Natura

Ești natură...cine sunt?!
... ce primesc = ce ofer
(De copil ai învățat...
De-o respecti, și-este aliat!)
O muză, nu altceva...inefabilă, complexă,
Pură ca o controversă.
Dispreț nu i se cuvine,
Entității sale fine...
Univers, povești, destin,
Toate întrunesc natura.
Om, ghiveci sau leopard...
Se-ntrupează în (a Sa/ta/mea) viață!

Mohammadi-Golhin Aria-Antonio

Grădina Bellu

-Natura cu G-

și după atâta amar de vreme,
mi-am adunat curaj să-mi înfrunt ale inimii
dileme,
am pășit temător pe poarta din mica Grădină,
suspine tremurate din ceață se-mbină
când Ghimpii se înfig cu forță în fiecare
rădăcină,
iar adierea caldă a vântului, durerea nu o mai
alină.
Gura-lupului, doctoria pierzaniei își varsă
lacrimile albastre,
toate florile, cu speranță, își îndreaptă
petalele către astre.
În marea de întuneric, când Gladiolele-și
rătăceau ultimele culori,
poarta Grădinii s-a redeschis, de data aceasta
fără gemete
și o lumină caldă mângâie frunzele cu ale sale
fine degete,
magicul Grădinar creând începuturi cum
Dumnezeu a creat planete.
și aduce ploaie, și aduce soare, și aduce viață,
Gura-leului devenind din nou îndrăzneată,
Gălbeneaua zâmbăreață cu micile luciri se
răsfață

și Garoafa mai răzleață până la cer de
săltăreață.
bărbatul cu atingeri vindecătoare și suflet
rătăcit,
naturii suferința i-a nimicit și spinii domesticit.
În final, a rămas Ghiocelul firav, tânăr și
plăpând,
doar timpul putând renașterea a o țese,
Granița sensibilă moartea îngropând.
la fel ca Cimitirul Bellu, Grădina mea,
profunzimea și-o păstra,
valoarea domnea și
iubirea se-nălța.

Carina Cătrună

E în natura ta?

Spune-mi! E în natura ta să te ridici pe vârfuri
până ajungi la stele?
Să tot lupți cu tine chiar sfâșiat de remușcări?
Să râzi, să te prefaci, să mimezi fericirea...
Să îți crezi speranțe de dragul tuturor...

Zâmbește-ți! Ești doar tu lângă tine!
Și-o rază aievea-ți străbate sufletul tot!
Nu uiți momentul acela
Sucit, sfărâmat, desprins parcă dintr-o Fata
Morgana
În care te-ai blocat. Nu ți-e clar. Vrei un imbold.

Observă! Lumina difuză te duce spre lumi
neclintite!
Rămâi captiv într-un închipuit univers.
Te zbați, crezi că alegi fericirea cea simplă,
ușoară.
Însă de fapt te îndrepti spre pereți de
sticlă, goi, sterili, așa cum sunt de fapt ei:
transparenti.

Speră! Doar tu ești acela
Ce propriile-și iluzii le-neacă încet.
Nu ai decât să-ți iei vâlul de pe față,
Iar apoi, cu ochii clari, limpezi
Să nu-ți mai pui limite, și-atunci pur și simplu!
Trăiești!

Aura Andrici

Avangardism romantism avangardist

Stau și mă legăn,
Pe-o margine de veșnicie,
În brațele lui m-asemăn,
C-o stea-n nemernicie.
Barca ce încet se duce
Vine, fuge și seduce...
Un biet pescar,
Ce se uită la noi ca la un film prost de 4.5 pe
imbd
La care se uită toate mamele triste (cu un
pahar de vin roșu în mână, un cardigan semi-
transparent maro și mascara întinsă neestetic
pe toată fața)
Dar ce să mai zică... îi lipsește popcorn-ul (de
preferat cu cașcaval că dă bine la pește)
Dar noi suntem în lumea noastră,
În sălcii,
În bărci,
Pe lac,
Pe lume,
Pe celălalt.

Până și luna și codrii se uită la noi uimiți,
crucindu-se de
Cum era Eminescu și cum e Eminescu
necenzurat și al secolului 21...
Numai ei mai țin minte, noi nu.

Alexandra Cătu

Câștig

Un suc de zmeură cu apă minerală,
O carte,
O pereche de ochelari,
O discuție...
O lacrimă sau două,
Poate mai multe, nu știu detalii.
O despărțire, aproape tragică, dar așteptată
și utilă și un fel de goals negativ pentru
Gen Zici să plec?
Dar tu ești frumoasă, și deșteaptă, și meriți
mai mult decât un ecou al unei fărâme de
iubire
Nu-s eu, ești tu, sau invers.... m-am îmbătat
de apă minerală
Vreau să plec și tu să rămâi
Să m-aștepti pentru adâncii bătrâneți ai vieții
unui fluture de noapte și pentru eternitatea

dragostei unei călugărițe
Dar *spoiler* n-o să vin.... o să te las s-aștepti
cum m-ai lăsat și tu pe mine atunci în ploaie....
Sau doar te așteptam.... tu nu mă cunoșteai
Erai doar o pală de vânt de toamnă târzie
care-mi înroșea obrazii și mă cuprindea de la
spate.
Și nu ești real, nu vei fi niciodată....
Sau ești dar nu pentru mine
Ești pură ficțiune...

Paradox

Născut din gol și umbră
Dintr-un nimic tăcut,
Născut doar din cuvinte
Ce sună-a început...
Născut din moartea lumii,
Născut din luna albă,
Născut din soare negru
Ce-n timpuri tot se scaldă.
Murit în nemurire
Și-n veșnicii trecute,
Murit-a ca eternul
Prezent printre minute.
Poet... Atât de muritor!
Secant cu veșnicia,
Într-o infinitate a clipelor ce mor...

Carina Nițulescu

Datoria naturală

de oficii lăstate în urmă, pe bulevard
susceptibile să distrugă fraternitatea
universală a umanității.
trăim într-un capitalism primitiv
încă mai crezi că sentimentele tale contează?

trezește-te, consumă, mergi la școală
culcă-te și repetă!
pentru ce anume scri poezii?
o să mori de foame cu ele în mână

ai părul prea lung, fața prea vioaie
iar sufletul tău e o amenințare la adresa
binelui general
dacă ai terminat de mâncat spală farfuria
e datoria ta „naturală”.

Estera Stoica

FLOAREA SOARELUI MOARE LA RĂSĂRIT

Alerga.

Alerga de atâta timp, încât simțea în urma ei cum noaptea se topește în zori. Iarba îi înțepa tălpile. Propria respirație îi îngreuna pieptul, obrații îi ardeau și ochii vărsau ploaie acidă, lipsiți de mult de orice strălucire.

S-a oprit. Obosise.

Picioarele i-au cedat sub propria greutate, dar măcar aici, în câmpul des de floarea-soarelui, nu o mai putea urmări nimeni.

Câmpul de floarea-soarelui.

Aelia și-a înăbușit un răs amar, forțat. S-a îndrăgostit de Lună, nu de Soare, de argint, nu de aur. Și a crezut că Luna i-ar putea oferi ce și-a oferit dintotdeauna, un corp uman și posibilitatea de a-și cunoaște lumea din altă perspectivă. Să vadă florile, cerul, ploaia, din alt unghi. A devenit fata-floare, după multe rugăminți și compromisuri, dar și-a dovedit că încrederea în ceva care-și arăta numai partea strălucitoare a distrus-o.

Iar acum, Aelia cunoștea răzbunarea Soarelui din cauza părții întunecate a Lunii. Și trebuia să simtă această răzbunare în același loc în care se născuse, pentru că ea ar fi putut fi culeasă din natură oricând. Dar natura nimeni nu i-o putea culege din suflet.

Aelia și-a relaxat mușchii pentru ce ar fi putut fi ultima dată. Se concentrează pe senzația picioarelor, brațelor și spatelui pe iarbă în timp ce florile-soarelui se deschideau încet deasupra ei. A închis ochii, simțind cum i se încălzește chipul. Zorii erau aproape. Și totuși...

Totuși nu simțea nimic, în afară de o satisfacție amară, ce-i făcea buzele să tremure. Când i-a venit iar să plângă, nu i s-au mai rostogolit lacrimi pe obraji, ci petale subțiri, galbene. Un ultim răs înecat răsună prin tulpinile celorlalte flori ale soarelui, iar câmpul tremură de ecoul său. Atât i-a fost scris Aeliei. Floarea-soarelui moare la răsărit, iar în locul ei rămân un inel și o amintire.

Eva Maria Cîrjan

LA MARGINEA PĂDURII

Bunicii mei locuiau într-un mic sătuc, la marginea unei păduri. În fiecare vacanță de primăvară obișnuiam să merg la scumpii mei bunici.

Zi de zi mă sculam de dimineață pentru a face o plimbare prin pădure.

Cerul era senin și albastru ca topazul, iar razele soarelui gădilau crengile copacilor.

Copacii erau ca niște soldați muți și serioși. Mugurașii de pe crengile acestora se deschideau ca niște ochi de copil.

Firele de iarbă se mișcau la adierea

vântului.

Păsărelele gălăgioase își construiau noi cuiburi.

Dacă ascultai cu atenție puteai auzi și zumzăitul harnicelor albinuțe care munceau de zori.

Întotdeauna pădurea îmi dă o stare de bine și relaxare, iar ori de câte ori am ocazia merg să mă bucur de peisajul minunat al pădurii.

Maria Grădinaru

ȚESE ȘI ȚESE, POVESTEA NU MOARE

Într-un colț păianjenul țese pânza, pânza ciudată.

Plumb, metale, început de poveste, nu înțeleg, dar oglinda vorbește.

Își mișcă picioarele atât de subțiri, o feroasă creatură, iar inima îi dansează în piept obosită, căci este și se simte nebună. Dar țese și țese și țese și țese, dar pânza pare că nu se leagă. Povestea începe, începe și începe, dar nu se termină niciodată.

Becul pâlpâie, lampa zvâcnește, imaginea e tulbure și e trasă, în tărâmul ce vag îi vorbește, în oglinda cu sânge pictată. Nu știe ce vede, lumea-i ciudată, își pune pantofii în picioare. Pantofii făcuți din marmură neagră, căci cristalul e rău și dispăre.

Aude ticăitul și picioarele mici, plasa se țese, se țese. Povestea continuă, dar marea vorbește, farmecul oribil dispăre. Valurile se lovesc, murdar între ele și nu își doresc

să mai tacă. Simte cum viața se stinge încet, iar pădurea din spate pare săracă. Vântul îi șoptește incert, despre ce? Despre sfârșit, culoare și apă.

Becul pâlpâie din nou, stând agățat de o creangă. Se lasă pe spate, oftează încet, dar pământul îi spune: „Aleargă”.

Unde să alerge? În față e marea cu spuma învolburată, iar în spate se întinde pădurea întregă, flămândă de inimi ușoare.

Dar și ei îi e poftă, poftă de noapte, dar nu așa cum apare.

Țese și țese și țese și țese, acum pânza pare întregă. Se lasă cusută, înfășurată, se înecă, se pierde și moare, dispăre.

Plumb, metale, sfârșit de poveste, oglinda tace ticăloasă. În colțul camerei din dormitor, păianjenul începe o plasă.

Angela Ioana Stanciu

UN SUFLET RĂTĂCIT PRINTRE MACI

Mă pierd în viață, în timp sau spațiu, în gânduri, într-o privire, dar când mă pierd în natură o fac pentru a mă regăsi.

Natura ascultă, mă înțelege, de obicei, are și ea multe de spus, dacă știi să o asculți, căci în tăcerea ei se ascund mai multe înțelegeri decât într-un miliard de cuvinte.

Pe cărare, când mă plimb prin pădure, copacii se apleacă să îmi mângâie chipul cu frunzele lor delicate

Mă așez la umbra lor și îmi destăinui temerile, speranțele și dorințele cele mai tainice, știind că în acest colț nu este loc de judecată, iar când cad în genunchi sub greutatea realității, florile își apleacă triste capul, albinele se opresc din zumzăit. Dar, poate nu știai că și florile plâng și țipă când le smulgi rădăcinile din pământ, și copacii au povești de spus din experiența anilor însemnați în trunchiurile lor bătrâne. Ascultă-i!

COLȚUL MEU DE NATURĂ

Dacă aș avea un colț din natură numai al meu, l-aș descrie prin cuvântul „viață”. Când mă aflu în mijlocul naturii mă simt în largul meu și sunt fericită. Mă gândesc la ceva magic, la un loc minunat care face bucuria să zburde prin corpul tău și aruncă tristețea, frica și îngrijorarea în cea mai adâncă groapă de pe Pământ.

În acest colțișor al meu este vegetație pe oriunde ai da cu ochii.

Este ca o pădure tropicală cu liane lungi și copaci înalți, flori parfumate și ape cristaline. Nu ești singur în această lume. În jurul tău freamătă o mulțime de viețuitoare, de la

Timpul trece ca un râu, grăbit, dar când ascult bătăile inimii pământului, ceasul din interiorul meu pare să stea în loc. Și sunt doar eu, natura și infinitul. De ce să mai cutreier alte cărări, când eul meu rătăcit s-a aflat mereu aici, printre firele de iarbă proaspăt încolțită?

Oamenii sunt frunzele desprinse de crengile codrului, purtate departe pe aripile vântului, spre orașe, unde se mai strecoară câte o plantă prin crăpăturile din asfalt, soarele se ascunde printre blocuri. Cu toate acestea, în esență ei sunt tot o parte din natură, iar atunci când se usucă, tot în brațele pământului se întorc, unde din sânge cresc maci roșii ca focul.

M-am trezit pe un câmp cândva, rătăcită printre buruieni, și, m-am regăsit într-un mac, pentru că și eu sunt un mac neîmblânzit și liber.

Alexandra Ion

insecte cât vârful de ac, la păsări colorate precum curcubeul, maimuțe jucăușe și pantere maiestuoase.

Bucuria de a trăi trebuie să dăinuie, să existe în fiecare fărâmiță de pământ, în fiecare particulă din aer și în fiecare strop de apă. Toate ființele care trăiesc aici ar numi locul acesta „acasă”.

Eu l-aș numi, pe scurt, piesa mea de puzzle. Aș vrea să o arăt tuturor oamenilor care iubesc și prețuiesc planeta noastră și să completăm împreună acest puzzle cu miliarde de piese.

Maia Alexandra Gordiciuc

PETALE

Urc scările blocului, intru în casă și îmi arunc ghiozdanul într-un colț al camerei, închid cartea ce a stat deschisă atâta timp anul acesta și trag aer în piept, zâmbesc și realizez că vacanța de vara a început.

Mă gândesc la câte lucruri am de făcut vara aceasta, iar apoi gândul meu zboară la un loc de mult uitat, îmi amintesc de casa bunicilor, de poiană, de pârâu, de pădure și de teiul care probabil a înflorit, așa cum o face în fiecare an, însă cum aș putea eu să știu? Da, l-am vizitat în nenumărate rânduri, însă de câte ori am apreciat acel loc cu sufletul și de câte alte ori m-am bucurat cu adevărat de el fără ca gândurile mele de adolescent să intervină? Probabil niciodată, căci gândurile mele erau promise deja altor destinații.

Cu acest sentiment puternic de nostalgie, într-un amalgam de stări pe care atunci, în seara aceea nu am reușit să le gestionez, deschid albumul cu fotografii de la vârsta de șapte ani, vârsta la care așteptam cu nerăbdare să mă urc în mașina, ce îmi știa deja traseul parcurs în fiecare vară. A fost de ajuns o secundă, o singură secundă, ca mintea mea să fie încolțită de amintiri și imagini cu poiana, poiană, a cărei voci joviale mă chema la joacă.

Ah... cât aș mai da să aud din nou acea voce!

În fine...mă întorc asupra imaginii de mai devreme căci dorul încă nu a dispărut. Privirea mea se îndreaptă către deal, dealul ce se uita cu măreție la mine, eu încercând să

mă impun și să îi arăt cine este cu adevărat stăpânul aceluia loc. Însă, în câteva minute îmi amintesc de soare, mărețul soare cu razele ce păreau a fi niște diademe de foc, un împărat ce domnea asupra regatului lui, asupra dealului, margaretelor, câmpiei și asupra mea, acesta dând viață tuturor culorilor ce împreună cu ciripitul păsărilor și toată natura ce mă înconjura reprezentau copilăria.

Natura reprezintă locul în care eu mi-am descoperit pasiunea pentru flori, pasiunea pentru cer, pentru culorile pastelate. Aceasta este mai mult decât un mediu, este sursa creativității și a jocului, locul în care obișnuiam să îmi petrec verile, însă eu am uitat...

Am uitat de ea și de rolul ei în copilăria mea, pentru că am crescut, însă simt că încă este acolo, încă așteaptă să mă întorc și să îmi pun pe cap o coroană împletită din flori, încă așteaptă să mă întind pe iarba umedă și să mă uit la norii ce păreau desenați din creion sau pictați de Claude Monet într-unul din tablourile sale

În timp ce stăteam acolo, pe iarba umedă, auzeam natura, îi auzeam ciripitul, însă petalele florilor împletite în coroană au început să se ofilească sub soarele arzător, petală cu petală, clipă cu clipă, an cu an și.... iată-mă aici în mijlocul patului încercând să aud din nou vocea lor, vocea poienii, vocea pârâului, vocea pădurii și a teiului ce probabil a înflorit...

PROBABIL.

Alexandra Stoicescu

ANDREEA BUNEA

Mozaic Moisiil

11

Diversitate

31 iulie